

بیانیه سیاست سرمایه‌گذاری صندوق سرمایه‌گذاری پروژه پایدار انرژی

۲۴ شهریور ۱۴۰۵

فهرست مطالب

۲	معرفی صندوق.....
۲	اهداف و استراتژی‌های صندوق
۲	نقش مدیر صندوق
۳	مزیت‌های سرمایه‌گذاری در صندوق.....
۳	فرآیند سرمایه‌گذاری
۴	ترکیب پروژه‌ها در مراحل مختلف
۴	معیارهای انتخاب پروژه.....
۵	ریسک‌های عمومی سرمایه‌گذاری
۵	ریسک‌های اختصاصی پروژه و نحوه مدیریت آن‌ها.....
۶	افق زمانی و دوره فعالیت صندوق.....
۶	ارکان نظارتی و حاکمیت صندوق.....

معرفی صندوق

صندوق سرمایه‌گذاری پروژه پایدار انرژی، یک صندوق پروژه با مجوز سازمان بورس و اوراق بهادار است که منابع سرمایه‌گذاران را در ساخت و بهره‌برداری از چند نیروگاه خورشیدی به کار می‌گیرد. هدف این سند، روشن کردن چارچوب تصمیم‌گیری صندوق برای سرمایه‌گذاران عمومی است؛ یعنی اینکه صندوق منابع را کجا و چگونه سرمایه‌گذاری می‌کند، چه ریسک‌هایی را می‌پذیرد و بازده از چه مسیری به سرمایه‌گذاران باز می‌گردد. این بیانیه برای استفاده عموم سرمایه‌گذاران تهیه شده و باید در کنار امیدنامه و اساسنامه صندوق مطالعه شود. در صورت تعارض میان این سند و اساسنامه، اساسنامه ملاک عمل است.

اهداف و استراتژی‌های صندوق

هدف اصلی صندوق، ساخت یا تکمیل چند نیروگاه خورشیدی و رساندن آن‌ها به مرحله بهره‌برداری و فروش برق در تابلو برق سبز بورس انرژی است، به گونه‌ای که سرمایه‌گذاران از محل درآمد فروش برق و در پایان دوره، از محل واگذاری دارایی‌ها، بازده کسب کنند. صندوق به دنبال رشد سرمایه از طریق ساخت دارایی واقعی است، نه معامله‌گری کوتاه‌مدت.

صندوق برای اجرای هر پروژه، شرکتی سهامی خاص را که «شرکت پروژه» نامیده می‌شود از میان شرکت‌های موجود انتخاب یا در غیر این صورت تأسیس کرده و اجرای پروژه را به آن واگذار می‌کند. پس از تکمیل پروژه و آغاز بهره‌برداری، دارایی‌ها و تعهدات صندوق تا حد امکان و مطابق مفاد اساسنامه به شرکت پروژه منتقل می‌گردد. آنگاه شرکت پروژه به شرکت سهامی عام تبدیل شده و سهام آن در بورس یا بازار خارج از بورس قابل معامله خواهد شد. در پایان دوره فعالیت، دارایی‌های صندوق از جمله سهام شرکت پروژه بین دارندگان واحدهای سرمایه‌گذاری تقسیم شده و صندوق تصفیه و منحل می‌شود.

نقش مدیر صندوق

مدیر صندوق مسئول سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و تعیین راهبردها و خط‌مشی‌های سرمایه‌گذاری و اجرایی صندوق در چارچوب امیدنامه، اساسنامه و مصوبات ارکان صندوق است. مدیریت و تخصیص منابع مالی، برنامه‌ریزی و نظارت بر تأمین مالی پروژه، خرید و تأمین تجهیزات، انعقاد و مدیریت قراردادهای مرتبط، نظارت بر پیشرفت فنی، مالی و اجرایی پروژه، مدیریت ریسک، حفظ و بهره‌برداری یا واگذاری دارایی‌ها و حقوق مرتبط با پروژه و اتخاذ سایر تصمیمات لازم برای تحقق اهداف صندوق بر عهده اوست.

گروه مدیریت سرمایه‌گذاری تصمیمات خود را با بهره‌گیری از نظرات گروه تحلیلگران، مشاوران سرمایه‌گذاری و مشاوران فنی، مالی و حقوقی پروژه اتخاذ کرده و مسئول هدایت منابع صندوق در راستای احداث، بهره‌برداری و تحقق اهداف اقتصادی و عملیاتی نیروگاه‌های خورشیدی است.

مزیت‌های سرمایه‌گذاری در صندوق

الف) صرفه‌جویی ناشی از مقیاس: اگرچه تشکیل صندوق و کارمزدهای ارکان آن هزینه‌هایی به صندوق تحمیل می‌کند، با تجمیع سرمایه‌ها در صندوق، سهم هر سرمایه‌گذار از این هزینه‌ها و از هزینه‌های اجرای پروژه کاهش می‌یابد.

ب) قابلیت اطمینان: ارکان نظارتی شامل متولی، ناظر فنی و حسابرس در صندوق پیش‌بینی شده و وظایف و مسئولیت‌های ارکان اداره‌کننده، نظارت‌کننده و تضمین‌کننده به‌دقت تعریف شده‌اند. ساختار صندوق به‌گونه‌ای طراحی شده که نسبت به اجرای به‌موقع پروژه و جلوگیری از سوءاستفاده از دارایی‌های صندوق، اطمینان معقولی حاصل گردد.

ج) نقدشوندگی: سرمایه‌گذار می‌تواند واحدهای سرمایه‌گذاری خود را در هر زمان از طریق فروش به بازارگردان یا اشخاص دیگر به نقد تبدیل کند. بازارگردان بر اساس اساسنامه و مقررات مربوط، هر روز مظنه قیمت خرید و فروش واحدها را در بورس یا بازار خارج از بورس اعلام می‌نماید.

د) شفافیت اطلاعاتی: سرمایه‌گذار می‌تواند همواره اطلاعات صندوق و پروژه‌های آن را از تارنمای صندوق دریافت کند. پیشرفت پروژه هر ماه و صورت‌های مالی و گزارش عملکرد صندوق هر سه ماه یکبار در این تارنما منتشر می‌شود و برخی گزارش‌ها در تارنماهای سازمان بورس یا بورس انرژی نیز در دسترس عموم قرار می‌گیرد.

ه) کاهش زمان افزایش سرمایه: تشریفات افزایش سرمایه صندوق در مقایسه با شرکت‌های سهامی، انعطاف‌پذیرتر بوده و مراحل آن در زمان کمتری اجرا می‌شود.

و) مزایای مالیاتی: مطابق قوانین جاری، تمامی درآمدهای صندوق، درآمدهای حاصل از سرمایه‌گذاری در صندوق و درآمدهای حاصل از نقل‌وانتقال واحدهای سرمایه‌گذاری یا صدور و ابطال آن‌ها از پرداخت مالیات بر درآمد و مالیات بر ارزش‌افزوده معاف است و از این بابت مطالبه مالیاتی نخواهد شد.

فرآیند سرمایه‌گذاری

فرآیند سرمایه‌گذاری صندوق با هدف تأمین مالی، احداث، تکمیل، راه‌اندازی و بهره‌برداری از نیروگاه‌های خورشیدی و در راستای اهداف مندرج در امیدنامه انجام می‌شود. تصمیمات سرمایه‌گذاری بر اساس مطالعات فنی، اقتصادی، مالی، حقوقی و زیست‌محیطی، ارزیابی ریسک‌ها و برنامه زمان‌بندی اجرا اتخاذ و منابع صندوق مطابق بودجه مصوب و با رعایت صرفه اقتصادی، مدیریت ریسک و الزامات سازمان بورس و اوراق بهادار تخصیص می‌یابد.

الف) مطالعات امکان‌سنجی و ارزیابی پروژه: پروژه از نظر ظرفیت تولید برق، فناوری و تجهیزات، محل اجرا و میزان تابش خورشیدی، هزینه‌های سرمایه‌گذاری و بهره‌برداری، پیش‌بینی درآمد فروش برق، نرخ بازده داخلی (IRR)، ارزش فعلی خالص (NPV)، دوره بازگشت سرمایه و تحلیل حساسیت نسبت به متغیرهای کلیدی ارزیابی می‌شود. ریسک‌های فنی، اجرایی، مالی، حقوقی، زیست‌محیطی و مقرراتی نیز شناسایی و آثار آن‌ها بر بازده سرمایه‌گذاری سنجیده می‌شود.

ب) تخصیص منابع و اجرای پروژه: پس از تأیید اقتصادی و فنی، منابع مطابق برنامه زمان‌بندی مصوب و بر اساس پیشرفت فیزیکی پروژه تخصیص می‌یابد؛ برای خرید زمین (در صورت نیاز)، پنل‌های خورشیدی، اینورترها، سازه‌ها، تجهیزات اتصال به شبکه، عملیات عمرانی و نصب و راه‌اندازی. مدیر صندوق با همکاری ارکان و مشاوران فنی و مالی، بر نحوه مصرف منابع و پیشرفت پروژه نظارت مستمر دارد.

ج) پایش عملکرد: پیشرفت فیزیکی، کنترل هزینه‌ها، تحقق ظرفیت تولید و شاخص‌های مالی به‌صورت مستمر پایش و در دوره بهره‌برداری، میزان تولید انرژی، درآمد فروش برق، هزینه‌های بهره‌برداری و جریان‌های نقدی ارزیابی می‌شود تا اقدامات لازم برای حفظ و افزایش ارزش سرمایه‌گذاری انجام گیرد.

ترکیب پروژه‌ها در مراحل مختلف

صندوق در آن واحد روی چند پروژه با مراحل پیشرفت متفاوت سرمایه‌گذاری می‌کند تا ریسک تأخیر یا توقف یک پروژه، کل صندوق را تحت تأثیر قرار ندهد. سه دسته پروژه در سبد صندوق قرار می‌گیرد:

- پروژه در حال ساخت: زمین و مجوز آماده است، اما ساخت نیروگاه هنوز به پایان نرسیده است. پروژه نیمه‌تمام یا در آستانه بهره‌برداری: بخش عمده ساخت انجام شده و نیروگاه به‌زودی وارد مدار تولید می‌شود.

پروژه در حال بهره‌برداری: نیروگاه فعال است و برق تولید و می‌فروشد؛ ورود به این پروژه‌ها ریسک ساخت ندارد اما بازده پایین‌تری ارائه می‌دهد.

سهم هر دسته از سبد صندوق در امیدنامه و گزارش‌های دوره‌ای به‌صورت شفاف اعلام می‌شود تا سرمایه‌گذار بداند چه نسبتی از منابع او در ریسک ساخت و چه نسبتی در دارایی آماده و درآمدزا قرار دارد.

معیارهای انتخاب پروژه

هر پروژه پیش از ورود به سبد صندوق باید این شرایط را داشته باشد:

- مجوز احداث و اتصال به شبکه از مراجع ذی‌ربط (وزارت نیرو / ساتبا) معتبر و قابل انتقال باشد.
- قرارداد خرید تضمینی برق (PPA) منعقد شده یا فروش برق در تابلو برق سبز بورس انرژی ایران امکان‌پذیر باشد.
- گزارش امکان‌سنجی فنی و مالی مستقل، شامل برآورد تابش خورشیدی محل و بازده مورد انتظار، دسترس باشد.
- ساختار مالکیت زمین یا حق بهره‌برداری از آن بدون ابهام حقوقی باشد.
- نسبت بدهی به آورده صندوق در هر پروژه از سقف تعیین‌شده در اساسنامه بیشتر نشود.

ریسک‌های عمومی سرمایه‌گذاری

تمهیدات لازم برای سودآور بودن سرمایه‌گذاری در صندوق به عمل آمده است، اما احتمال وقوع زیان همواره وجود دارد؛ بنابراین سرمایه‌گذاران باید به ریسک‌های زیر توجه ویژه مبذول دارند:

ریسک کاهش ارزش دارایی‌های صندوق: انتظار می‌رود مبالغ حاصل از فروش یا بهره‌برداری از پروژه‌ها از منابع صرف‌شده برای اجرا به‌علاوه سایر هزینه‌های صندوق بیشتر باشد؛ با این حال ممکن است در اثر تغییر شرایط، درآمد حاصل کمتر از منابع مصرف‌شده شود و سرمایه‌گذاران با زیان مواجه گردند.

ریسک سرمایه‌گذاری وجوه مازاد: وجوه صندوق صرفاً برای اجرای پروژه طبق طرح توجیهی مصوب پرداخت می‌شود؛ مدیر صندوق می‌تواند وجوه مازاد را در اوراق بهادار دارای مجوز دولت یا بانک مرکزی یا سازمان بورس با سود ثابت یا تضمین‌شده، گواهی‌های سپرده بانکی و سپرده‌گذاری نزد بانک‌ها و مؤسسات مالی مجاز نگهداری کند؛ اما قیمت این دارایی‌ها نیز ممکن است کاهش یابد.

ریسک عدم اتمام پروژه در موعد مقرر: در اثر قصور ارکان صندوق یا پیمانکاران یا بروز شرایط خاص، ممکن است اجرا و بهره‌برداری با تأخیر انجام شود که بازدهی را کاهش می‌دهد. ارکان صندوق طبق اساسنامه مسئول جبران خسارت ناشی از قصور خود بوده و قراردادهای پیمانکاری نیز مسئولیت جبران خسارت پیمانکاران را پیش‌بینی می‌کند.

ریسک افزایش هزینه‌ها یا کاهش درآمدها: هزینه‌ها و درآمدهای پروژه در طرح توجیهی پیش‌بینی شده‌اند؛ اما ممکن است هزینه‌ها بیشتر و درآمدها کمتر از پیش‌بینی تحقق یابند و بازدهی صندوق کاهش یابد.

ریسک کاهش قیمت بازاری واحدها: در صورت فروش واحدها در بازار، ممکن است قیمت آن‌ها به دلیل کاهش ارزش خالص دارایی‌ها یا شرایط خاص بازار، کمتر از مبلغ پرداختی سرمایه‌گذار پس از کسر کارمزدها شود.

ریسک نقدشوندگی واحدها: واحدها در بورس یا بازار خارج از بورس پذیرفته شده و بازارگردان متعهد به اعلام مظنه خرید و فروش است؛ با این حال تعهد او محدود است و در صورت نبود تقاضای کافی، سرمایه‌گذار ممکن است نتواند واحدهای خود را به فروش برساند.

• ریسک‌های اختصاصی پروژه و نحوه مدیریت آن‌ها

مدیریت ریسک یکی از ارکان اصلی مدیریت صندوق پروژه نیروگاه خورشیدی است و به‌صورت مستمر در تمامی مراحل تأمین مالی، طراحی، احداث، راه‌اندازی، بهره‌برداری و خروج از پروژه انجام می‌شود. سرمایه‌گذاران لازم است علاوه بر ریسک‌های عمومی، به ریسک‌های اختصاصی زیر نیز توجه داشته باشند:

ریسک اجرای پروژه: تأخیر در اجرا، افزایش هزینه‌های احداث، مشکلات تأمین تجهیزات و زنجیره تأمین یا عدم ایفای تعهدات پیمانکاران ممکن است بازده مورد انتظار را کاهش دهد.

ریسک فنی و عملیاتی: نقص فنی تجهیزات، کاهش راندمان پنل‌های خورشیدی یا مشکلات اتصال به شبکه بر تولید انرژی و درآمد پروژه اثر می‌گذارد.

ریسک تولید انرژی: میزان برق تولیدی به شرایط اقلیمی، تابش خورشیدی، دما و گرد و غبار وابسته است و انحراف این عوامل از میانگین پیش‌بینی‌شده، تولید و درآمد را کاهش می‌دهد.

ریسک بازار و درآمد: درآمد پروژه تابع قراردادهای خرید برق، نرخ‌های فروش، سیاست‌های حمایتی دولت و مقررات صنعت برق است و تغییر در این عوامل بر جریان‌های نقدی اثر می‌گذارد.

ریسک مالی و مقرراتی: تورم، نوسانات نرخ ارز و هزینه‌های تأمین مالی، و نیز تغییر قوانین، تعرفه‌های خرید برق و سیاست‌های حوزه انرژی‌های تجدیدپذیر می‌تواند بر هزینه اجرا و درآمدهای آتی اثرگذار باشد.

ریسک نقدشوندگی واحدها: با توجه به سرمایه‌گذاری در دارایی‌های غیرنقد، نقدشوندگی واحدها ممکن است محدودتر باشد؛ در صورت کافی نبودن منابع نقد، پرداخت‌ها مطابق اساسنامه و امیدنامه و با رعایت حقوق همه دارندگان واحدها انجام می‌شود.

ریسک بهره‌برداری و فورس‌ماژور: افزایش هزینه‌های تعمیر و نگهداری، توقف‌های ناخواسته تولید، یا وقوع زلزله، سیل، طوفان، جنگ و تحریم‌های بین‌المللی می‌تواند موجب تأخیر، توقف بهره‌برداری یا افزایش هزینه‌ها شود.

مدیر صندوق با استقرار نظام مدیریت ریسک، پایش مستمر شاخص‌های عملکرد، استفاده از بیمه‌های متناسب، انعقاد قراردادهای مناسب با پیمانکاران و تأمین‌کنندگان و به‌کارگیری مشاوران تخصصی، تلاش می‌کند آثار این ریسک‌ها را کاهش داده و از منافع سرمایه‌گذاران صیانت نماید.

افق زمانی و دوره فعالیت صندوق

دوره فعالیت صندوق شامل دوره ساخت پروژه‌ها، دوره بهره‌برداری و فروش برق، و در پایان، دوره واگذاری یا فروش دارایی واگذاری یا فروش دارایی برای سرمایه‌گذارانی مناسب است که افق سرمایه‌گذاری میان‌مدت تا بلندمدت دارند.

ارکان نظارتی و حاکمیت صندوق

صندوق توسط مدیر صندوق اداره و توسط متولی و حسابرس مستقل طبق ضوابط سازمان بورس و اوراق بهادار، و برای پیشرفت پروژه توسط ناظر فنی نظارت می‌شود. تصمیم‌گیری درباره ورود یا خروج هر پروژه از سبد صندوق، نیازمند تأیید اعضای هیئت‌مدیره و کمیته سرمایه‌گذاری و در موارد قابل توجه، تأیید مجمع سرمایه‌گذاران است. این بیانیه یک سند چارچوبی است و جزئیات الزام‌آور در اساسنامه و امیدنامه رسمی صندوق درج می‌شود.